LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRŲ SUDARYMO IR DARBO ORGANIZAVIMO TIPINĖS TVARKOS APRAŠO IR MINISTERIJŲ IR KITŲ VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ, KURIOSE STEIGIAMI EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRAI, SĄRAŠO PATVIRTINIMO

2010 m. rugpjūčio 25 d. Nr. 1213
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7202) 9 straipsnio 14 punktu ir 13 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti pridedamus:

1. Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų sudarymo ir darbo organizavimo tipinės tvarkos aprašą.

2. Ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose steigiami ekstremaliųjų situacijų operacijų centrai, sąrašą.

MINISTRAS PIRMININKAS ANDRIUS KUBILIUS

TEISINGUMO MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS VIDAUS REIKALŲ MINISTRĄ REMIGIJUS ŠIMAŠIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. rugpjūčio 25 d.
nutarimu Nr. 1213

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRŲ SUDARYMO IR DARBO ORGANIZAVIMO TIPINĖS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų sudarymo ir darbo organizavimo tipinės tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato tipinius valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, ūkio subjektų ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų (toliau – operacijų centras) tikslus, uždavinius ir funkcijas, sudarymo, darbo organizavimo ir sušaukimo tvarką.

2. Operacijų centras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais civilinę saugą reglamentuojančiais teisės aktais.

3. Operacijų centrus steigia ir jų nuostatus tvirtina: ministerijose ir kitose valstybės institucijose ir įstaigose – šių institucijų ir įstaigų vadovai; ūkio subjektuose – šių subjektų vadovai ar jų įgalioti asmenys; savivaldybių administracijose – savivaldybės administracijos direktoriai.

4. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207) ir kituose teisės aktuose.

II. OPERACIJŲ CENTRO VEIKLOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Pagrindiniai operacijų centro veiklos tikslai – vykdyti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinti ekstremalių situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuoti ir koordinuoti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą.

6. Operacijų centro uždaviniai:

6.1. užtikrinti ekstremalių situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą;

6.2. pagal kompetenciją organizuoti ir koordinuoti įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą.

7. Operacijų centras, vykdydamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

7.1. pagal kompetenciją įgyvendina ekstremalių situacijų komisijos sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;

7.2. pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;

7.3. teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;

7.4. keičiasi informacija su kitų institucijų operacijų centrais, analizuodamas, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą;

7.5. organizuoja ir koordinuoja civilinės saugos sistemos pajėgų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, gyventojų ir turto gelbėjimo metu;

7.6. organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti,

padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą šiems tikslams pasiekti;

7.7. pagal kompetenciją koordinuoja civilinės saugos sistemos subjektų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu;

7.8. teikia ekstremalių situacijų komisijai pasiūlymus dėl reikiamų civilinės saugos sistemos pajėgų, racionalaus ir veiksmingo Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) ir kitų institucijų skirtų finansinių ir kitų materialinių išteklių panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;

7.9. teisės aktų nustatyta tvarka informuoja tarptautinės pagalbos ir kaimyninių valstybių koordinavimo centrus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją;

7.10. atlieka kitas teisės aktų nustatytas su civilinės saugos sistemos uždavinių įgyvendinimu susijusias funkcijas.

III. OPERACIJŲ CENTRŲ SUDARYMAS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

8. Operacijų centrą sudaro operacijų centro koordinatorius ir nariai, kuriuos skiria Aprašo 3 punkte nurodyti asmenys. Operacijų centras sudaromas iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, profesinės karo tarnybos karių, ūkio subjektų darbuotojų. Į operacijų centrų sudėtį gali būti įtraukiami ir civilinės saugos sistemos pajėgų atstovai.

9. Operacijų centro koordinatorius:

9.1. organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja operacijų centrui priskirtų uždavinių vykdymą ir funkcijų atlikimą;

9.2. pagal kompetenciją koordinuoja visų civilinės saugos sistemos pajėgų, dalyvaujančių likviduojant ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje, veiksmus, iki paskiriamas ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas, kai nėra gelbėjimo darbų vadovo;

9.3. pagal kompetenciją teikia ekstremalių situacijų komisijai, ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui pasiūlymus dėl gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai valdyti ir padariniams šalinti reikalingų priemonių ir veiksmų.

10. Operacijų centro koordinatorius pavaldus ir atskaitingas ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui.

11. Aprašo 3 punkte nurodyti asmenys, steigdami operacijų centrą, operacijų centro narius paskiria į grupes. Paskirti operacijų centro grupių vadovai pavaldūs operacijų centro koordinatoriui. Operacijų centrą paprastai sudaro šios grupės:

11.1. operacinio vertinimo ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos;

11.2. informacijos valdymo;

11.3. materialinio techninio aprūpinimo;

11.4. visuomenės informavimo;

11.5. administravimo;

11.6. elektroninių ryšių organizavimo ir palaikymo.

12. Operacinio vertinimo ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos grupė:

12.1. teisės aktų nustatyta tvarka vykdo ekstremaliųjų situacijų prevenciją pagal atitinkamos valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos, ūkio subjekto kompetenciją;

12.2. prognozuoja įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos eigą, jos padarinių pobūdį ir mastą, planuoja civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;

12.3. įvertina susidariusią situaciją ir suderinusi su operacijų centro koordinatoriumi teikia ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui pasiūlymus dėl reikiamų civilinės saugos sistemos pajėgų, racionalaus ir veiksmingo finansinių ir kitų materialinių išteklių panaudojimo gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;

12.4. organizuoja ir koordinuoja įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą ir evakavimą;

12.5. koordinuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, civilinės saugos sistemos pajėgų telkimą ir veiksmus;

12.6. koordinuoja veiksmus ir keičiasi informacija su kitų institucijų operacijų centrais, analizuodama, vertindama ir prognozuodama įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos eigą.

13. Informacijos valdymo grupė:

13.1. organizuoja, analizuoja ir vertina informaciją ir duomenis apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją;

13.2. surinktą, išanalizuotą ir įvertintą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, suderinusi su operacijų centro koordinatoriumi, perduoda ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui;

13.3. perduoda ekstremalių situacijų komisijos, ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sprendimus ir kitą būtiną informaciją civilinės saugos sistemos pajėgoms ir kitiems civilinės saugos sistemos subjektams.

14. Materialinio techninio aprūpinimo grupė:

14.1. ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nurodymu organizuoja būtinų materialinių išteklių, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ir ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti, telkimą šiems tikslams pasiekti;

14.2. organizuoja materialinių išteklių, reikalingų būtiniausioms gyvenimo sąlygoms atkurti įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos metu, telkimą gyventojams.

15. Visuomenės informavimo grupė:

15.1. rengia visuomenei informaciją apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus jos padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;

15.2. organizuoja spaudos konferencijas;

15.3. teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ir ekstremaliąją situaciją, galimus jos padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo būdus.

16. Administravimo grupė:

16.1. užtikrina operacijų centro darbo vietų nuolatinį aprūpinimą darbui reikalingomis priemonėmis;

16.2. užtikrina operacijų centro įrangos eksploatavimą ir techninę priežiūrą;

16.3. užtikrina operacijų centro dokumentų įforminimą ir tvarkymą.

17. Elektroninių ryšių organizavimo ir palaikymo grupė:

17.1. atsižvelgdama į įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos eigą ir prognozę, planuoja operacijų centro ryšių, duomenų perdavimo įrangos ir sistemų veiklą, užtikrina tinkamą operacijų centro ryšių sistemų būklę;

17.2. užtikrina operacijų centro elektroninės informacijos apsaugą;

17.3. užtikrina turimų operacijų centro informacinių sistemų darbą.

18. Operacijų centras pagal kompetenciją vykdo kitus operacijų centro koordinatoriaus sprendimus, būtinus ekstremalių situacijų komisijos ir (ar) ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo priimtiems sprendimams ir (ar) kitiems operacijų centro uždaviniams įgyvendinti.

19. Aprašo 3 punkte nurodyti asmenys, atsižvelgdami į valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje ar ūkio subjekte teisės aktų nustatyta tvarka atliktos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės rezultatus, taip pat gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos pobūdį ir mastą, gali sudaryti mažiau, negu nurodyta Aprašo 11 punkte, operacijų centro grupių ir pavesti vienai operacijų centro grupei atlikti kelių operacijų centro grupių funkcijas.

20. Operacijų centras, atlikdamas funkcijas, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų išsamią informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, jų turimas civilinės saugos sistemos pajėgas ir materialinius išteklius, kurie galėtų būti panaudoti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniems darbams atlikti, gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai likviduoti, jų padariniams šalinti.

21. Operacijų centrų pasirengimas valdyti ekstremaliąsias situacijas įvertinamas teisės aktų nustatyta tvarka per organizuojamas civilinės saugos pratybas.

IV. OPERACIJŲ CENTRO SUŠAUKIMAS IR VEIKLA

22. Ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos ar įstaigos, esančios Vyriausybės patvirtintame sąraše, vadovas ar jo įgaliotas asmuo, savivaldybių administracijos direktorius ar Vyriausybės patvirtintus kriterijus atitinkančio ūkio subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo operacijų centrus sušaukia:

22.1. gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai;

22.2. teisės aktų nustatyta tvarka paskelbus trečią (visiškos parengties) civilinės saugos sistemos parengties lygį;

22.3. per civilinės saugos pratybas.

23. Atsižvelgdamas į įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos mastą ir pobūdį, taip pat operacijų centro sušaukimo tikslus, operacijų centro koordinatorius:

23.1. gali inicijuoti viso operacijų centro ar reikiamų operacijų centro grupių arba kai kurių jų narių sušaukimą;

23.2. gali kreiptis į kitas kompetentingas valstybės, savivaldybės institucijas, įstaigas ir ūkio subjektus su prašymu skirti atstovus, kurie padėtų užtikrinti operacijų centro veiklą.

24. Operacijų centro nariai pavaldūs operacijų centro koordinatoriui.

25. Operacijų centro nariai atlieka jiems pavestas funkcijas iš anksto įrengtose operacijų centro patalpose ir (ar) darbo vietose. Operacijų centro koordinatoriaus sprendimu operacijų centro nariai gali dirbti slėptuvėse, kai būtina užtikrinti jų apsaugą nuo gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių, atsiradusių dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos.

26. Operacijų centro narių sušaukimo tvarka nustatoma Aprašo 3 punkte nurodytų asmenų patvirtintuose operacijų centrų nuostatuose.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. rugpjūčio 25 d.
nutarimu Nr. 1213

MINISTERIJŲ IR KITŲ VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ, KURIOSE STEIGIAMI EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRAI, SĄRAŠAS

1. Aplinkos ministerija.
2. Energetikos ministerija.
3. Finansų ministerija.
4. Krašto apsaugos ministerija.
5. Kultūros ministerija.
6. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.
7. Susisiekimo ministerija.
8. Sveikatos apsaugos ministerija.
9. Švietimo ir mokslo ministerija.
10. Teisingumo ministerija.
11. Užsienio reikalų ministerija.
12. Ūkio ministerija.
13. Vidaus reikalų ministerija.
14. Žemės ūkio ministerija.
15. Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos.
16. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos.
17. Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.
18. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.
19. Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos.
20. Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.
21. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija.

_____